

**Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
elnökének
7002./2010. APEH irányelve
az ellenőrzési feladatok 2010. évi ellátásához**

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 90. § (1) bekezdése értelmében a kötelező ellenőrzéseken túl az állami adóhatóság az ellenőrzési tevékenységét a vezetője által évenként február 20-áig közzétett ellenőrzési irányelv alapján végzi. A jogszabályi felhatalmazásra tekintettel a 2010. évi ellenőrzési tevékenységre vonatkozóan a következő iránymutatást adom.

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal – a középtávú stratégiájában rögzített célokkal összhangban – az ellenőrzés legfontosabb feladatának tekinti az adózók visszatartását a jogsértésektől és az adóelkerülő magatartástól, felhasználva az ún. agresszív adótervezés elleni fellépés nemzetközi tapasztalatait is. Nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy az adózók magatartása követi-e a jogszabály-változásokat, és a jogszabály-módosításokban megnyilvánuló jogalkotói szándék érvényesül-e.

Az ellenőrzés preventív és represszív jellegének érvényre juttatásához elengedhetetlen a feltárt jogsértések súlyának megfelelő jogkövetkezmények következetes, szigorú, ugyanakkor méltányos alkalmazása.

A célszerűség, az eredményesség és a költségkímélés szempontjait már az ellenőrzésre történő kiválasztásnál érvényesíteni kell. Ennek legfőbb eszközévé mindinkább az informatikai eszközök és módszerek sokrétű, a korábbi ellenőrzési tapasztalatok visszacsatolásán alapuló felhasználása válik. Az ellenőrzési tevékenység eredményességét megalapozó kiválasztási rendszernek fontos összetevője a társhatóságok közötti és az egyre élénkebb, teljesebb nemzetközi információáramlás, valamint az adóhatóság szakterületeinek együttműködése. Tekintettel arra, hogy az ország különböző régióinak gazdasági jellemzői jelentős eltérést mutatnak, a központilag végzett kockázatelemzés mellett az igazgatóságok vezetőire is jelentős feladat hárul az illetékességi területükhöz tartozó adózók adómoráljának figyelemmel kísérése, a levont következtetések elemzése és jelzése tekintetében.

Az ellenőrzési megállapítások megalapozását segíti az újszerű ellenőrzési módszerek alkalmazásának előtérbe kerülése. A korszerűsítés fontos összetevője az informatikai támogatottság fejlesztése, a számviteli adatok informatikai eszközökkel történő közvetlen vizsgálati lehetősége a revíziók során. A bizonyítási eszközök széles körének egyidejű, párhuzamos, mozaikszerű alkalmazása hozzájárul a tényállás megfelelő alátámasztásához. A vizsgálati módszerek körének kiterjesztését szolgálja az adózói típusok jövedelemszerzési, érdekérvényesítési, költségérzékenységi sajátosságainak figyelembe vétele, a tevékenységek szakmai sajátosságainak,

technológiai jellemzőinek, bevétel-költség arányainak megismerése, a nagy könyvvizsgáló cégek által alkalmazott módszerek megfelelő adaptálása, az uniós tagállamok adóhatóságaival közös, illetve egyidejű ellenőrzések végzése, valamint a külföldi adatbázisok felhasználása.

Az EU tagországok vállalkozásaival folytatott kereskedelem bővülésével összefüggésben erősödik a tagországokból kapott kontroll adatok, az Eurocanet együttműködés keretében a külföldi adóhatóságoktól érkező, magyar adózókkal kapcsolatos információk, a VIES eltérés adatok szerepe. 2010-ben meg kell kezdeni a felkészülést az OECD Adóigazgatási Fóruma (FTA) által meghatározott adóközvetítők gazdasági szerepvállalásának feltérképezésére. Ezen túlmenően fejleszteni kell a szomszédos országok adóhatóságaival és a vámhatósággal az eddigiekben kialakított együttműködést. Az ellenőrzések eredményessége szempontjából mind nagyobb jelentőségű a társhatósági együttműködés keretében érkező információk hasznosítása.

I. Kiemelt vizsgálati célok

Az adóhatóság a törvényekben meghatározott adókötelezettségeket nem teljesítő vagy megsértő adózók feltérképezését és ellenőrzését a törvényeknek megfelelően, megkülönböztetés nélkül folytatja. A kiemelt vizsgálati irányok kijelölése az adózói magatartás jellemző jegyei alapján történik, és független az adózók tevékenységi körétől, méretétől, adófizetési képességétől, jogi helyzetétől, tulajdonosi vagy szervezeti feltételeitől, nemzeti hovatartozásától, gazdasági szerepétől és kapcsolatrendszerétől. Az ellenőrzés legfontosabb feladata 2010. évben továbbra is az adóelkerülés és a költségvetésnek történő károkozás különböző formáival szembeni fellépés, az adóbevételi szempontból kiemelt kockázatot jelentő gazdasági folyamatok, magatartási formák nyomon követése, valamint a jogszabályváltozásokból, illetve jogszabályi előírásokból eredő egyéb feladatok teljesítése. A célrendszer elemei az ellenőrzési tevékenység különböző szintjein szükségképpen eltérő összetételűek, mindenkor érvényre juttatva azonban a különböző ellenőrzési formák egymásra épülését, kölcsönös kapcsolatát.

Az adóellenőrzés gazdasági és pénzügyi egyensúlyt javító közvetlen és közvetett hatásainak érvényesülése többek között a vizsgálat típusok belső arányainak változását, az ellenőrzésre történő kiválasztás módszereinek fejlődését, és a gyors, nemzetközi szinten is működő információáramlás megvalósulását követeli.

1. A kockázatkezelés irányai, az ellenőrzésre történő kiválasztás feladatai

Az ellenőrzésre történő kiválasztás többlépcsős kockázatelemzésre alapozott informatikai rendszere az adóelkerüléssel szembeni adóhatósági fellépés alapját jelenti. A fiktív cégek és számlák kiszűrése, az adóelkerülő magatartásra utaló jelek felismerése céljából új informatikai megoldásokkal bővül a központi kockázatelemzés rendszere. Ezek legjelentősebb eleme a kockázatok felismerésének prediktív modellezésen alapuló támogatása. 2010-től a kiválasztási tevékenységben alkalmazott ellenőrzési szakértői tudást kiegészítik az adatbányászati módszerekkel kidolgozott valószínűségi értékek, besorolások.

A korábbi évek ellenőrzési irányainak továbbviteleként folytatni kell azon vállalkozások kiválasztását és egyedi kockázatelemzését, amelyekre az alábbiakban felsorolt kockázatok valamelyike jellemző:

- a bevallások benyújtásának elmaradása;
- az áfa- és a jövedelemadó bevallások összhangjának hiánya;
- többszörös székhely-, illetve tulajdonos-váltás;
- több éven keresztül jelentős összegű tagi kölcsönrel történő működés;
- nagy összegű adóhátralék felhalmozása;
- nagy összegű fizetendő és levonható áfa bevallása az előtársasági és az azt követő időszakban;
- tartós veszteség kimutatása folyamatos működés mellett (különös tekintettel a nagy összegben felhalmozódott veszteségek finanszírozására);
- kiegyenlített értékesítés és beszerzés az EU tagországok vállalkozásaival folytatott kereskedelemben;
- harmadik országokkal kapcsolatos export-import ügyletek bonyolítása;
- áfa-mentes termékimport bevallása
- összegében és a forgalomhoz képest jelentős VIES eltérés;
- a bevallásokban sorozatosan nagy forgalom és a bevételhez igazodó nagyságú kiadások szerepeltetése (ún. adóminimalizálás);
- a vállalkozások kapcsolatrendszerén, számlázási láncolatán, érdekmegosztásán alapuló szervezett csalásban való részvétel.

A fenti szempontokon túlmenően a kockázatelemzés során figyelemmel kell lenni azokra az adózási jellemzőkre is, amelyek adóelkerülő magatartásra utalhatnak:

- azokra a vállalkozásokra, amelyek forgalma az elévülési időn belül bármikor hirtelen és ugrásszerűen megnőtt;
- az árbevételhez képest jelentős arányú szolgáltatást (pl. rendszerhasználati díj, bérleti díj, reklám- és marketing költség, stb.) igénybe vevő adózókra;

- a beruházásaikhoz kapcsolódóan a társasági adóról szóló törvény alapján adóalap csökkentő tételt igénybe vevő, illetve adókedvezményt érvényesítő adózókra;
- a különböző támogatásokat igénybe vevő vállalkozásokra;
- a kutatás-fejlesztési tevékenységgel kapcsolatban adóalap-csökkentést, illetve az innovációs járulékfizetési kötelezettséggel összefüggésben járulékalap-csökkentést alkalmazókra;
- a rendszeresen előzetesen felszámított áfát valló, de azt a folyószámlán hagyó, vagy más adónemre átvezető adózókra;
- az Áfa-törvény területi hatályán kívül gazdasági tevékenységet végző, külföldön telephellyel rendelkező vállalkozásokra;
- az azonos székhellyel, nem valós székhelyszolgáltatást nyújtó ügyvéddel, vagy kézbesítési megbízottal rendelkező adózók körére.

Kiemelt feladat a kockázatos adózói kapcsolatok feltárása is, azon belül:

- a korábban az adóhatóság látókörébe került szándékos adóelkerülők, fantom cégek tulajdonosainak és képviselőinek érdekeltségi körébe tartozó még nem ellenőrzött vállalkozások kiválasztása;
- az adóhatóság által megállapított súlyos szabálytalanságok által érintett, jelentős hátralékkal felszámolásra került cégek tulajdonosai, képviselői által alapított új cégek kijelölése;
- a fenti vállalkozásokkal üzleti kapcsolatban álló vállalkozások kiválasztása;
- azon adózók kiválasztása, amelyek kiemelten kockázatos külföldi adózókkal állnak/álltak üzleti kapcsolatban.

A felmerült kockázatokat minél gyorsabban fel kell deríteni, az ehhez szükséges informatikai megoldásokat tovább kell bővíteni. A kiutalás előtti kiválasztás során is komplex módon figyelembe kell venni az érintett adózók, valamint teljes (tulajdonosi, üzleti) érdekkörük korábbi gazdasági tevékenységével, adózói múltjával kapcsolatos adatokat, és az ezek alapján kidolgozott kockázati besorolásokat.

A csalárd adózói tevékenység megkezdésének megelőzése érdekében egyedi kockázatelemzés során értékelni kell minden egyes jogelőd nélkül alakult gazdasági társaságnál a társaság tagjainak, vezető tisztségviselőinek korábbi gazdasági tevékenységével, adózói múltjával kapcsolatos adatokat, valamint az érdekeltségi körükbe tartozó vállalkozásokat. A kockázatelemzési megoldásokat alkalmazni kell az átalakuló és a tevékenységüket jogutód nélkül megszüntető vállalkozások ellenőrzésének elrendelése során. 2010-ben figyelemmel kell lenni a helyi iparüzési adóval kapcsolatos kockázatok kezelésére is.

2. Az adatok gyűjtését célzó és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések szerepe

A kockázatelemzés eredményeinek felhasználása révén az adatok gyűjtésére és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések – a gyors, helyszínen szerezhető információkkal olyan bizonyítékokat szolgáltatnak, amelyek megalapozzák a bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzéseket. E vizsgálatok fontos feladata az adózók dokumentumaiban szereplő adatok valóságtartalmának feltárása, a fiktív vállalkozások kiszűrése, a jogszerűtlen magatartási formák feltárása és az adózók jogkövető magatartásra ösztönzése.

Kiemelten nagy figyelmet kell fordítani a gazdasági tevékenységüket bejelentés nélkül gyakorló vállalkozók feltérképezésére, különösen azokon a területeken, ahol magas az előfordulás gyakorisága.

Az ellenőrzési célok megvalósítását szolgálja a számlakibocsátási kötelezettség teljesítésének vizsgálata, ideértve az előlegfizetéshez kapcsolódó, jogszabályban előírt számlakibocsátási kötelezettség eseteit is. A gazdasági tevékenység személyi és tárgyi feltételeinek megléte nélkül történő számlakibocsátás feltárása, vagy a be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásának megállapítása utólagos ellenőrzést eredményezhet. Az adatok gyűjtését célzó ellenőrzések fontos irányának kell tekinteni az igazolatlan eredetű áruk feltárását.

A megfelelő adózási nyilvántartások hiánya, a készpénzkészlet és a pénztárgép összesítő adatának eltérése, illetve a számla- és nyugtaadási kötelezettség ismételt elmulasztása felhívja a figyelmet az adókötelezettségek teljesítése alaposabb vizsgálatának szükségességére.

A bevétel rögzítésének ellenőrzése során fel kell használni az adóhatóság birtokában lévő, a korábbi évek adatgyűjtésre irányuló ellenőrzései, próbavásárlásai során kapott bizonylatok adattartalmához kapcsolódó ellenőrzési tapasztalatokat.

Továbbra is ellenőrizni kell a bevétel megszerzése érdekében felmerült kiadásokról szóló számlák és más bizonylatok megőrzési kötelezettségének teljesítését, különös tekintettel az eva alanyokra, valamint az átalányadózást választó egyéni vállalkozókra és mezőgazdasági őstermelőkre.

Vizsgálni kell, hogy a számviteli törvény hatálya alá tartozó vállalkozások napi készpénz záró állománya nem haladja-e meg a törvény előírásai szerint számított összeget.

Az egyedi kockázatelemzés alapján ellenőrzésre kiválasztott, jogelőd nélkül alakult gazdasági társaságoknál az adószám megállapítását követő 90 napon belül végrehajtott helyszíni vizsgálatok célja különösen az adózó által bejelentett székhelyre, központi

ügyintézési helyre, szervezeti képviselőre vonatkozó adatok valóságtartalmának, hitelességének valamint az egyes adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzése.

Az új vállalkozásoknál a tájékoztatási tevékenységnek a kötelezettségek és jogok megismertetésére kell kiterjednie, a jogkövető magatartás elősegítése és az adótudatosság növelése érdekében. Az adókikerülésre és csalárd adózói magatartásra utaló jelek felderítése esetén ugyanakkor további vizsgálatok elrendelésére kerül sor.

2010-ben folytatódik a jövedelem (nyereség) minimumot el nem érő jövedelmet (nyereséget) bevalló egyéni és társas vállalkozások által kimutatott adóalapok valódiságának ellenőrzése.

3. A bevallások vizsgálatára irányuló ellenőrzések célkitűzései

A kiutalás előtti ellenőrzések célja a jogosulatlan adóvisszaigénylések megakadályozása, az adóhatóság gyors reagálását követelve mind a kockázatos adózók kiválasztása, mind az ellenőrzések megvalósítása tekintetében. A vizsgálatra történő kiválasztásnál nagy mennyiségű információt kell rövid idő alatt áttekinteni, amely nem csupán az informatikai eszköztár intenzív kihasználását teszi szükségessé, hanem megköveteli az adózók jövedelemviszonyaival, illetve tevékenységi, szervezeti, beszerzési és értékesítési jellemzőivel kapcsolatosan az adóhatóság rendelkezésére álló adatok, nyilvántartások és ellenőrzési tapasztalatok igénybe vételét is.

A kiutalás előtti ellenőrzések legfontosabb területe az általános forgalmi adó kötelezettségek vizsgálata, amely kiterjed a Magyarországon gazdasági céllal nem letelepedett, de az Áfa törvény hatálya alá tartozó adóalanyokra is. Alapvető jelentőségű annak a ténynek a lehető leggyorsabb felismerése, ha a visszaigényelt adó áthárítása ténylegesen nem valósult meg, illetve az adózói igény fiktív jogügylethez kapcsolódik.

Nagy figyelmet kell fordítani az általános forgalmi adó vizsgálatok során a szolgáltatások tekintetében a Közösség egészében megváltozott teljesítési hely fogalom alkalmazására, a tagállamok eltérő gyakorlatával kapcsolatos információkra, a jogszabályváltozások megismerésének és alkalmazásának segítésére. Az utazásszervezéssel foglalkozó vállalkozásoknál különösen az utas fogalom megváltozására és az önálló pozíciószámokénti nyilvántartás alkalmazására kell tekintettel lenni.

Fogyasztói árkiegészítés igénybevétele esetén – különösen az adózási szempontból kevésbé megbízható adózók tekintetében – növelni kell a kiutalás előtti ellenőrzések számát.

A személyi jövedelemadó visszaigénylések esetében továbbra is alapvető jelentőségű a jogosulatlan visszautalások megakadályozása.

Az utólagos adóellenőrzések során sokrétű, összetett, mélyreható vizsgálati módszerek alkalmazására nyílik lehetőség az adóhatóság ellenőrzési tevékenységében. Felhasználásra kerülnek mindazok az információk, amelyekre a kockázatelemzés, az adatgyűjtések és az egyes adókötelezettségek vizsgálata, a kiutalás előtti ellenőrzések, illetve más adónemek eltérő időszakra vonatkozó utólagos vizsgálata során tett szert az adóhatóság. A gazdasági események valóságtartalmának megítélése céljából kapcsolódó ellenőrzés keretében szükség lehet a számla kibocsátók és befogadók párhuzamos vizsgálatára is.

A több bevallási időszakot érintő utólagos vizsgálatok számának növelésével biztosítható olyan hiányosságok feltárása is, amelyek a rövid időszakokat érintő ellenőrzések során nem kerülnek a revízió látókörébe.

A törvényben meghatározott feltételek fennállása, így például költségként elszámolt fiktív számlák, eltitkolt bevételek esetén a keletkezett jövedelem és az adókötelezettség becslési módszer alkalmazásával kerül megállapításra.

A vállalati struktúra és a piaci kapcsolatrendszer nemzetközi méretekben is megfigyelhető változásai miatt 2010-ben tovább növekszik a kapcsolt vállalkozások közötti ügyletek, a transzferárak ellenőrzésének fontossága, különös tekintettel a nemzetközi ügyletekre, a szokásos piaci ár – kérelemre történő – hatósági megállapítására és a kölcsönös egyeztetési eljárások lefolytatására. Fokozott figyelmet kell fordítani az ügyletek valós tartalmának és a felek valódi szándékának megítélésére. Amennyiben a szokásos piaci ártól eltérő ár alkalmazása miatt az adózás előtti eredmény módosításra került – beleértve a többségi befolyással rendelkező tagok (részvényesek) nem pénzbeli hozzájárulását és tőke kivonását is – vizsgálni kell a szokásos piaci ár megállapításának vállalkozás által alkalmazott módszerét. Az ellenőrzéseket segíti a rendelkezésre álló, nemzetközi adatokat tartalmazó informatikai adatbázisok használata.

A feltételes adómegállapítással érintett adózók körében végzett ellenőrzéseknél az adómegállapítás iránti kérelemben foglalt tények teljesülésének vizsgálata jelenti az adóhatóság feladatát.

Az adóhatóság a fejlesztési adókedvezmény igénybevétel feltételeinek teljesítését – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – az első igénybevételt követő harmadik, illetve negyedik adóév végéig legalább egyszer ellenőrizni köteles. Kiemelt feladatként kell kezelni a beruházási adókedvezmény ellenőrzését is, különös figyelemmel az adókedvezménnyel érintett időszak jogszabályban meghatározott lezárulására.

A 2009. évre vonatkozó ellenőrzési irányelvben meghatározott feladat folytatása az általános forgalmi adó vizsgálatok tekintetében a gyakran a határokon is átnyúló körbeszámlázásos ügyletek és az értékesítési láncolatok felderítése.

A korábbi évek ellenőrzési tapasztalatai alapján a leginkább érintett területek vizsgálata indokolt, ezek közé tartozik például

- a számítástechnikai eszköz kereskedelem,
- a mobiltelefon kereskedelem,
- az irodai segédanyagok kereskedelme,
- a logisztikai tevékenység,
- a szállítmányozás,
- a gabona kereskedelem.

A vizsgálati kör kiterjesztését, szükség esetén központosított, vagy más országok adóhatóságaival közös ellenőrzések lefolytatását teszi szükségessé az ún. adóminimalizáló vállalkozások, vagy a számlázási láncolatok feltérképezése.

Az ellenőrzés szigorának érvényesítése mellett az adóhatóságnak kiemelt figyelmet kell fordítania a tájékoztatás kötelezettségére, valamint a méltányosság alkalmazására, különös tekintettel a 2008. január 1-jétől hatályos általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény új előírásainak alkalmazásával kapcsolatosan még mindig tapasztalható jogértelmezési problémákra, így például a fordított adózásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre.

2010. évben széles körű ellenőrzéseket kell lefolytatni a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait illető bevételek megrövidítésének feltárása, a kötelezetti kör teljessé tétele, a minimum járulékalap, a minimálbér kétszerese és a tevékenységre jellemző kereset utáni járulékfizetési kötelezettség teljesítése érdekében. Fokozott figyelemmel kell kísérni azokat a vállalkozásokat, vállalkozókat, akik járulékfizetési kötelezettségüket a tevékenységre jellemző keresetnél alacsonyabb összeg után teljesítik.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a személyi jövedelemadó ellenőrzések során feltárt szabálytalanságok járulék- és egészségügyi hozzájárulás vonzatának megállapítására, valamint a nem belföldi illetőségű alkalmazottak, ügyvezetők, a betéti társaságok bel- és kültagjai adókötelezettségére.

Vizsgálni kell a magánnyugdíj-pénztári tagdíj bevallásának és megfizetésének teljesítését.

Folytatni kell a fekete foglalkoztatás visszaszorítására irányuló ellenőrzéseket. Vizsgálni kell a foglalkoztatás munkajogi, illetve társadalombiztosítási szempontból történő megfelelő minősítését. Indokolt esetben élni kell a jogviszony adójogi átminősítésének lehetőségével, be nem jelentett alkalmazott esetében pedig – ennek jogkövetkezményei mellett – az adók és járulékok utólagos megállapításával.

A vállalkozási tevékenységet nem folytató magánszemélyeknél is feladat a bevallott adóalapok teljességének vizsgálata. Továbbra is ellenőrizni kell az adókedvezmények feltételeinek teljesülését, a visszafizetendő adókedvezmények adófolyószámlán történő megjelenését, az adóvisszaigénylések jogszerűségét. Az előző évhez hasonlóan figyelmet kell fordítani azokra a magánszemélyekre, akik egymást követő két évben a minimálbér alatti jövedelmet vallanak. Az adótudatosság fejlesztése érdekében vizsgálni kell a munkáltatói adóelszámolást és személyi

jövedelemadó bevallást is benyújtó, valamint az egyszerűsített bevallás választásáról nyilatkozó, de jövedelemadatokkal nem rendelkező magánszemélyeket.

Fokozott kockázatkezelés és célirányos kiválasztás alapján vizsgálni kell a magánszemélyek jövedelmeinek és vagyongyarapodásának, illetve életvitelre fordított kiadásainak összhangját, különös tekintettel az eltitkolt jövedelmek feltárására.

Folytatni kell az illetékkötelezettséghez fűződő ellenőrzések végzését.

Vizsgálni kell a cégautó adóval kapcsolatos kötelezettségek teljesítését.

A szerencsejátékok tekintetében elsősorban a pénznyerő automaták üzemeltetőinél elszámolt bevétel és költség, valamint a foglalkoztatás szabályszerűségét kell vizsgálni.

Az adóhatóság feladata az állami garancia beváltásához kapcsolódó vizsgálatok végzése.

A 2010. január 1-jétől kezdődő adóéveket érintően új feladatként jelenik meg az adóhatóság tevékenységében a helyi iparüzési adó bejelentésével, bevallásával, adóelőleg- és adófizetési kötelezettségével, nyilvántartásával, ellenőrzésével, jogszerűtlen adózói magatartás esetén szankcionálásával összefüggő munka elvégzése.

Új feladatot képvisel az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóval kapcsolatos kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése.

II. Az ellenőrizendő főbb tevékenységi körök

Az ellenőrzések hatékonyságához jelentős mértékben hozzájárulhat a 2010. évi adóellenőrzéseket előkészítő adatgyűjtések 2009. évi ellenőrzési irányelvben meghatározott szakterületekre vonatkozó megállapításainak felhasználása.

Hangsúlyt kell fektetni a foglalkoztatás szabályszerűségének vizsgálatára a vendéglátóhelyeken.

Folytatni kell a rendezvényeken, kiállításokon foglalkoztatott hostessek és más dolgozók jogviszonyának, adó- és járulékkötelezettsége teljesítésének ellenőrzését.

Vizsgálni szükséges a szórakoztató tevékenységet folytató nonprofit szervezetek, egyesületek, klubok, szerencsejáték szervezők tevékenységének és gazdálkodásának jellemzőit.

2010-ben az ellenőrizendő főbb tevékenységi körök:

- a papír- és a nyomdaipar, valamint a hozzájuk kapcsolódó kereskedelem;
- az őrző-védő szolgáltatások területén működő alvállalkozói láncolatok;
- a termékbemutatókon keresztül bonyolódó kereskedelem
- a hitelközvetítés és az üzletviteli tanácsadás.

Kiemelten kell ellenőrizni az irányelv mellékletében szereplő tevékenységeket végzőket, amennyiben jövedelmezőségük (eredmény/nettó árbevétel) alacsonyabb, mint az adott térségre, gazdálkodási formára tekintettel megállapított jövedelmezőségi mutató 50 %-a.

Az ellenőrzések során kiemelten kell vizsgálni:

- a vegyes termékkörű ügynöki nagykereskedéssel,
- a zöldség-, gyümölcs-nagykereskedéssel és
- a vasáru-, festék-, üveg-kiskereskedéssel

foglalkozó vállalkozások bevétel- és költségelszámolásainak valóságtartalmát, nyilvántartásainak teljeskörűségét, alvállalkozói és egyéb szerződéses kapcsolatainak dokumentáltságát, foglalkoztatottjainak jogviszonyát, adó- és járulékfizetési kötelezettségét, valamint e kötelezettségek teljesítését.

Az azonos tevékenységi körben működő vállalkozásokkal kapcsolatos információk összegyűjtésével és elemzésével meghatározhatók azok a vizsgálati szempontok, amelyek több igazgatóság munkájára kiterjedően körülhatárolhatják a vizsgálandó adóalanyi kört.

Az előző évhez hasonlóan 2010-ben is nagy hangsúlyt kell fektetni a leltárfelvételekre és az áruk eredetének vizsgálatára, különösen a piacokon, közterületeken értékesítő vállalkozások és a tőlük árut beszerző árusok körében. A vizsgálatoknak ki kell terjedniük a bevételek regisztrációjára, a készpénz egyezőségre, a pénztárgépek memóriájának kiíratására. Az ellenőrzések hatékony végrehajtását a folyamatos adóhatósági jelenlét, a térben és időben koncentrált, a társhatóságokkal együttműködve végrehajtott akciók is segítik.

A következő évek adóellenőrzéseit előkészítő adatgyűjtések főbb irányai:

- a bevallásukban járulékalany foglalkoztatottat nem szerepeltető adózók;
- a takarító vállalkozások láncolatai;
- az e-kereskedelem működése;
- a fizető-vendéglátással és a falusi turizmussal foglalkozók.

III. Az ellenőrzési típusok tervezett arányszámai

Az adózás rendjéről szóló törvény meghatározza, hogy az adóhatóság ellenőrzési feladatait milyen ellenőrzési fajták keretében végezze. Az egyes ellenőrzési típusok arányszámai 2010-re vonatkozóan a következők:

a) bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzések (ideértve az egyszerűsített ellenőrzéseket is)	59,8 %
Ebből	
- legnagyobb (első 3000) adóteljesítményű adózó Ellenőrzései	12,0 %
- vagyongyarapodási vizsgálatok bevallás kiegészítése alapján elrendelt ellenőrzések	12,0 % 0,1
- átalakuló, tevékenységüket kezdő, adókötelezettségüket megszüntető vagy más jogutód nélkül megszűnő vállalkozások ellenőrzései	17,0 %
- kiutalás előtti ellenőrzések	8,0 %
b) állami garancia beváltásához kapcsolódó ellenőrzések	0,1 %
c) egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések	31,6 %
d) adatok gyűjtését célzó ellenőrzések	8,1 %
e) ellenőrzéssel lezárt időszakra vonatkozó ismételt ellenőrzések	0,2 %
f) egyéb Art-on kívüli ellenőrzések (pl. 1+1%, szerencsejáték, lakáscélú támogatás ellenőrzése)	0,2 %
Összesen	100,0 %

IV. Záró rendelkezések

Jelen irányelv a kihirdetés napján lép hatályba, de rendelkezéseit 2010. január 01-jétől kell alkalmazni. Hatálybalépésével egyidejűleg az ellenőrzési feladatok 2009. évi ellátásáról szóló 7003/2009. (AEÉ 2.) APEH irányelv hatályát veszti.

Budapest, 2009. február 17.

dr. Szikora János
az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
elnöke

Jövedelmezőségi szintek

Az adózó székhelye	TEÁOR kód		
	4619 Vegyes termékkörű ügynöki nagykeres- kedelem	4631 Zöldség-, gyümölcs- nagykeres- kedelem	4752 Vasáru-, festék-, üveg- kiskeres- kedelem
Dél-alföldi régió	10 %	5 %	4 %
Dél-dunántúli régió	13 %	8 %	4 %
Észak-alföldi régió	11 %	6 %	5 %
Észak-magyarországi régió	10 %	5 %	5 %
Közép-dunántúli régió	13 %	7 %	6 %
Közép-magyarországi régió	11 %	7 %	5 %
Nyugat-dunántúli régió	10 %	9 %	6 %